

Ortadoğu Güncesi
21 Mart – 20 Nisan 2013

Günce No: 53

Hazırlayan:
Seval KÖK

21 Mart 2013: ABD Başkanı Barack Obama, İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu ile bir araya geldi. Obama, Suriye hükümetinin, “kendi halkı üzerinde kimyasal silah kullanmasının ciddi ve trajik bir hata olacağı” uyarısını yaparak, kimyasal silahların kullanımından veya teröristlerin kontrolüne geçmesinden Şam yönetiminin sorumlu tutulacağını altını çizdi.

21 Mart 2013: Irak Başbakanı Nuri el-Maliki’nin Sadr Hareketi üyelerine hükümette kalıp kalmamaları konusunda net bir karar vermeleri için pazar gününe kadar süre tanıdığı bildirildi.

21 Mart 2013: Uluslararası Barış ve Demokrasi Forumu’nun (IFDP) Irak temsilcisi, gıyabında idam cezası kararı verilen eski Irak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Tarık Haşimi oldu.

21 Mart 2013: Mısır’daki Müslüman Kardeşler Teşkilatı’nın (İhvan) yasal statü kazanarak sivil toplum kuruluşuna (STK) dönüştüğü bildirildi.

21 Mart 2013: BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun, Suriye’deki çatışmalarda kimyasal silah kullanıldığı iddialarını araştıracaklarını söyledi.

22 Mart 2013: Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri’nin Irak Özel Temsilcisi Martin Kobler, Suriye’deki şiddetin devam etmesi durumunda bunun ciddi bir biçimde Irak’a sıçrama tehlikesi olduğunu söyledi.

22 Mart 2013: ÖSO Birleşik Komutanlığı Genelkurmay Başkanı Selim İdris, “Sizden Suriye’ye askeri müdahale yapmanızı istemiyoruz. NATO’dan tek beklentimiz sivilleri hedef alan Esad rejimi uçaklarına ülkedeki hava sahasını kapatması, sivillerin ölümünü engellemesidir” dedi.

22 Mart 2013: Özgür Suriye Ordusu (ÖSO), ülkenin önde gelen alimlerinden Ramazan el-Buti suikastını Esad rejiminin gerçekleştirdiğini öne sürdü.

23 Mart 2013: Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki-mun, İsrail Hükümeti ile Türkiye’nin ilişkilerini düzeltme kararından memnuniyet duyduğunu bildirdi.

24 Mart 2013: Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu (SMDK) Başkanı Muaz el-Hatib, görevinden istifa etti. Ancak Genel Kurul nihai kararını verinceye kadar görevinde kalacak.

24 Mart 2013: Mısır’da bir araya gelen Suriyeli muhalif Nusayriler, Esad rejimine karşı mücadele eden muhaliflere destek mesajı verdi. Nusayri liderler, Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad’e “mezhep kartını kullanmaması” çağrısında bulundu.

25 Mart 2013: ABD Dışişleri Bakanı John Kerry’nin Irak Meclis Başkanı Üsâme en-Nuceyfi ile bir araya gelerek ülkedeki krizden çıkış yollarını görüştüğü bildirildi. Nuceyfi’nin ofisinden yapılan yazılı açıklamada, ikilinin görüşmede, “Irak’taki siyasi durum, Musul ve el-Enbar eyaletlerinde seçimlerin ertelenmesi ve mevcut krizden çıkış yolları üzerine yoğunlaştığı” belirtildi.

25 Mart 2013: İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Genel Sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu, Irak Başbakanı Nuri El-Maliki hükümetine, ülkede güvenlik ve istikrarın sağlanması için üzerine düşen görevi yapması çağrısında bulundu.

25 Mart 2013: Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi (IKYB) Başbakanı Neçirvan Barzani Ankara’ya geldi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Başbakanı Neçirvan Barzani ile görüştü. Başbakanlık Resmi Konut’ta basına kapalı gerçekleşen görüşme, yaklaşık 2 saat sürdü. Görüşmede, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu da hazır bulundu.

25 Mart 2013: Irak Milli Meclisi Başkanı Uşame en-Nuceyfi, “İsrail’in özür dilemesi, tarihte bir ilktir” dedi.

26 Mart 2013: ABD yönetiminden Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu (SMDK) Başkanı Muaz el-Hatib’in istifası üzerine artan strateji değişikliği iddialarına cevap geldi. Beyaz Saray Sözcü Yardımcısı Josh Earnest, ABD’nin Suriyeli muhaliflerin çabalarını desteklemeye devam edeceğini ifade etti.

26 Mart 2013: Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu (SMDK) Başkanı Muaz el-Hatib, “Suriye’de katledilen masum insanların tek sorumlusu Esad rejimidir” dedi.

26 Mart 2013: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, “Suriye geçici hükümetinin Birleşmiş Milletler’de yer alması için çaba harcamalıyız” dedi.

27 Mart 2013: Katar’ın başkenti Doha’da düzenlenen 24. Arap Birliği Zirvesi sonuç bildirisinde, Suriye muhaliflerine güçlü destek kararı çıktı. Arap Birliği’nde Suriye koltuğunun Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Koalisyonu’na (SMDK) verilmesinin ardından Birlik, Suriye muhalefetine her türlü desteğin verileceğini resmen duyurdu.

27 Mart 2013: İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Hüseyin Emir Abdullahiyan, Arap Birliği’nin, Suriye’nin askıya alınan üyeliğini, Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu’na (SMDK) vermesini eleştirdi.

27 Mart 2013: Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad, ülkesindeki 2 yıllık iç savaşı sona erdirebilmek için Güney Afrika’da toplanan BRICS’ten (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika) yardım istedi.

27 Mart 2013: Arap Birliği tarafından Suriye’nin tek temsilcisi olarak tanınan Suriye Muhalif Koalisyonu, bugün Katar’ın başkenti Doha’da ilk elçiliğini açtı.

27 Mart 2013: Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Koalisyonu Başkanı Muaz El Hatib, NATO’nun Suriye’de Patriot füze savunma sistemi kurulması talebini reddetmesinin, Esad yönetimine “istediğini yapabilirsin” mesajı taşıyacağını söyledi.

27 Mart 2013: Güney Afrika’nın Durban kentinde düzenlenen BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) zirvesi sonrası yayınlanan ortak bildiride, İran ve Suriye’ye askeri müdahaleye karşı olunduğu açıklandı.

27 Mart 2013: Suriye hükümeti, Arap Birliği’nin Doha’daki zirvesinde, Suriye’ye ait koltuğun muhaliflere teslim edilmesine tepki gösterdi.

27 Mart 2013: Yemen Cumhurbaşkanı Abdurabbu Mansur Hadi, İran’ı, ülkesinin güvenliğini ve istikrarını sarsmakla suçladı.

28 Mart 2013: Arap Birliği’nin Katar’ın başkenti Doha’da yapılan zirvesinde Suriye halkı ve Özgür Suriye Ordusu’na (ÖSO) başta silah olmak üzere her türlü desteğin verilmesi kararı, muhalifler tarafından memnuniyetle karşılandı. ÖSO basın sözcüsü Albay Mustafa Abdulkarim kararı “gecikmiş, olumlu bir gelişme” olarak değerlendirdi.

28 Mart 2013: Suriye Geçici Hükümeti Başbakanı Gassan Hito, “Devrim Şeyhi” lakaplı Suriyeli muhalif Ahmed es-Siyasine ile “geçici hükümet üyelerinin kim olacağı” konusunda görüşme yaptı.

28 Mart 2013: Suriye İnsan Hakları Örgütü (SNHR), Halep’te Zahra ve Nebul Halk Komiteleri’nden olan Şiilerin, “ateşkes, kaçırılanların serbest bırakılması ve kuşatmanın kaldırılması” için Sünnilerle görüşmelere başladığını belirtti.

29 Mart 2013: Birleşmiş Milletler (BM) Şam yönetiminin kimyasal silah kullanılıp kullanılmadığını araştırarak ekibin çalışmaları için gönderilen ‘İşbilgi Yöntemleri’ mektubuna olumlu yanıt verdiğini duyurdu.

29 Mart 2013: Suriye Geçici Hükümeti Başbakanı Gassan Hito, “Savunma Bakanlığı’na getirilecek ismi Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) belirleyecek” dedi.

29 Mart 2013: İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Hüseyin Emir Abdullahiyan, Katar’ın başkenti Doha’daki Suriye Büyükelçiliğinin muhalefete devredilmesini eleştirerek, “Suriye halkına karşı aceleci girişimlerden kaçınmak Katar’ın kendi menfaatine olur” dedi.

31 Mart 2013: Almanya’da yaklaşık 3 aydır tedavi gören Talabani’nin özel doktoru ve aynı zamanda Kerkük Valisi olan nöroşirurji uzmanı Dr. Necmeddin Kerim, yaptığı yazılı açıklamada, Talabani’nin sağlık durumunun iyiye gittiğini ve tedaviye cevap verdiğini belirtti.

1 Nisan 2013: Hamas hareketine bağlı “Değişim ve Reform Bloku”, Arap ve İslam dünyasına, Mescid-i Aksa’da gerçekleştirilen ihlaller karşısında “sessiz kalmayın” çağrısı yaptı.

2 Nisan 2013: İran İstihbarat Bakanı Haydar Muslihi, güvenlik konularında görüşmelerde bulunmak üzere Irak’ı ziyaret etti.

2 Nisan 2013: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Suriye Türkmen Meclisi Başkanı Samir Hafez ve meclisin yeni seçilen Yürütme Kurulu üyelerini kabul etti. Davutoğlu görüşmede Türkmenlere “birlik olun” mesajı verdi.

3 Nisan 2013: Lübnan’ın hava sahasını 20 kilometre ihlal eden bir Suriye uçağı, sınırındaki Aarsal kasabası yakınlarını hedef aldı. Saldırıda ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

4 Nisan 2013: Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Süleyman, İsrail hapishanelerindeki Filistinli mahkumlar için “uluslararası eylem” çağrısında bulundu.

5 Nisan 2013: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin 5 daimi üyesi ve Almanya’nın İran’ın nükleer programıyla ilgili müzakerelerin ikinci turu, Kazakistan’ın Almatı şehrinde başladı.

6 Nisan 2013: Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Suriye lideri Beşşar Esad’ın görevden ayrılması yollarını düşünmediklerini, tarafların bir an önce müzakere masasına oturup “soykırım” ve “yıkıma” son vermeleri gerektiğini söyledi. Putin Suriye’de çatışan tüm taraflara şiddeti durdurmaları, silah sevkiyatına son vermeleri ve ateşkesin sağlanması çağrısında bulundu.

6 Nisan 2013: Kerbela Şehir Stadyumu’nda destekçilerine seslenen Irak Başbakanı Nuri el-Maliki, Irak’ın yaşadığı krizden kurtulabilmesi için erken seçime gitmesi gerektiğini söyledi.

6 Nisan 2013: BM Güvenlik Konseyi’nin daimi üyeleri ve Almanya’dan oluşan “5+1” grubu ile İran arasındaki nükleer müzakerelerde herhangi bir ilerleme sağlanamadı.

7 Nisan 2013: Irak’ın kuzeyindeki Bölgesel Kürt Yönetimi Başbakanı Neçirvan Barzani, Erbil’de

Bariş ve Demokrasi Partisi (BDP) Genel Başkanı Selahattin Demirtaş ve beraberindeki heyeti kabul etti.

8 Nisan 2013: Lübnan’da hükümeti kurmakla görevlendirilen Temmam Selam, Rusya ve İran’dan destek mesajı aldığını söyledi.

8 Nisan 2013: Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Ban Ki-mun, Suriye’de 2 yıldır süren çatışmalarda kimyasal silah kullanıldığı iddialarını araştırmak amacıyla bu ülkeye gidecek heyetin hazır olduğunu açıkladı.

9 Nisan 2013: Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu (SMDK) Temsilcisi Nizar el-Hiraki, SMDK’nın Arap Bariş Planı Komitesi İstişare Toplantısı’na katılımını, ‘Suriye devrimi’ için diplomatik bir zafer olarak niteledi.

9 Nisan 2013: Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, “Suriye’deki kimyasal silahların derhal denetim altına alınması ve herhangi bir şekilde kullanılmasının engellenmesi şarttır.” dedi.

9 Nisan 2013: ABD Dışişleri Bakanı John Kerry, Filistin ve İsraillileri yeniden masaya oturtacak bir planın tartışıldığı müzakerelerin üçüncü gününde, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ile biraraya geldi. “İlerleme kaydettiğimizi söylemenin adil olacağını düşünüyorum.” diyen John Kerry, gelecek birkaç hafta boyunca tüm parçaları nasıl birleştirecekleri konusu üzerinde duracaklarını ifade etti.

10 Nisan 2013: Irak Başbakanı Nuri el-Maliki, “Türkiye’ye dostluk elimizi uzatıyoruz, komşularımızla istikrarlı ve barışçıl ilişkiler kurmayı hedefliyoruz” açıklamasında bulundu.

10 Nisan 2013: Suriye’de Esad ordusuna karşı savaşıyan Nusra Cephesi’nin El Kaide ile işbirliği içinde İslam devleti kuracağı açıklamasına Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) tepki gösterdi. ÖSO, yöneticilerinin Nusar Cephesi ile herhangi bir koordinasyonunun olmadığını ifade ederek, “Hiç kimse sistemini Suriye halkına dayatamaz.” açıklamasını yaptı.

10 Nisan 2013: Lübnan Dışişleri Bakanlığı, Lübnan sınır bölgelerine yönelik hava saldırıları nedeniyle Suriye’ye nota verdi.

11 Nisan 2013: Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, ABD Dışışleri Bakanı John Kerry'den Suriye muhalefetine Beşşar Esad rejimi ile görüşmesi yönünde baskı yapacakları garantisini verdiğini söyledi.

11 Nisan 2013: İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) bugün yayınladığı raporunda, Suriye Hava Kuvvetleri'nin sivillere yönelik msket bombası kullandığını kanıtladığını açıkladı.

12 Nisan 2013: Suriye Dışışleri Bakanlığı, El Kaide liderlerinin Nusra Cephesi ile ilişkileri ve niyetlerine dair açıklamalarından sonra harekete geçti. Şam yönetimi, BM Genel Sekreteri ve BM Güvenlik Konseyi başkanına gönderdiği iki mektupta Nusra Cephesi'nin kara listeye alınmasını istedi.

13 Nisan 2013: İsrail, Suriye'den dün Golan tepelerine yapılan top atışını Birleşmiş Milletler'e (BM) şikayet etti.

13 Nisan 2013: Suriyeli muhalifler, Esad yönetiminin kontrolünü kaybettiği bölgeleri geri almak amacıyla kimyasal gaz kullanabileceğini söyledi. Muhalifler özellikle Şam kırsalında kimyasal silahların kullanılabileceği endişesini taşıyor.

14 Nisan 2013: Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Başkanı Mesud Barzani, Bağdat ve Erbil sorunları görüşmek için Bağdat'ta bulunan Kürt bakanlar ve milletvekilleri ile bir araya geldi.

15 Nisan 2013: Suriye Müslüman Kardeşler Lideri Muhammed Riyad El-Şukfa, Esad'e karşı yürütülen mücadelenin yanında olduklarını söyledi. Suriye'de muhalefetin birliğini bozmak için çalışmalar yapıldığını belirten Şukfa, devrimin halk devrimi olduğunu ve kendilerinin bu süreci desteklediğini ifade etti.

15 Nisan 2013: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, ülkesinin nükleer programının barışçı olduğunu yineleyerek, Tahran yönetiminin atom bombasına başvurma niyeti olmadığını belirtti.

15 Nisan 2013: Mısır Ceza Mahkemesi, eski Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in serbest bırakılması talebini reddetti.

16 Nisan 2013: Suriye yönetimi yanlısı Suriye Komünistler Birliği Genel Sekreteri ve Başbakan Yardımcısı Kadri Cemil, "iç muhalefetin" Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu (SMDK) ile diyaloga hazır olduğunu söyledi.

17 Nisan 2013: İran Cumhurbaşkanı Yardımcısı Muhammed Rıza Rahimi, "İran dışında, dünya-daki petrol kuyularının tümü Amerika'nın boyunduruğu altındadır. Ancak burası İslami, bağımsız ve özgür İran'dır" dedi.

18 Nisan 2013: İran Genelkurmay Başkanı Tüm-general Hasan Firuzabadi, İran'a saldırı tehdidinde bulunan İsrail hakkında "Siyonist rejim sadece gürültü yapıyor" dedi.

19 Nisan 2013: Lübnan'daki İslami Cemaat mensubu bağımsız milletvekili İmad el-Hut, Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad'i ülkeyi ateşe sürüklemekle suçladı.

19 Nisan 2013: Fransa ve İngiltere, Suriye'de rejimin kimyasal silah kullandığına yönelik güvenilir kanıtlar bulunduğunu belirtti.

19 Nisan 2013: NATO Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen, gelecek hafta Brüksel'de toplanacak NATO dışışleri bakanlarının Suriye'deki gelişmeleri de değerlendireceğini fakat İttifak'ın mevcut politikasında bir değişiklik beklenmemesi gerektiğini söyledi.

19 Nisan 2013: Mısır Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile bir araya geldi. Mursi, iki ülkenin ekonomik alanda işbirliğini geliştirilmesi çağrısında bulundu.

20 Nisan 2013: Irak Bölgesel Kürt Yönetimi (IKBY) bölgesi, Kerkük, Musul ve El-Enbar illeri hariç 12 ilde açılan oy kullanma merkezlerinde Iraklılar bu sabah yerel saatle 07.00'da oy kullanmaya başladı. Olaysız bir şekilde başlayan oy kullanma işleminde ülkenin 12 ilinde kayıtlı yaklaşık 13 milyon 600 bin Iraklı'nın oy kullanması bekleniyor.

20 Nisan 2013: Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, İstanbul'a geldi.